

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060201

DOM
2012-06-18
Stockholm

Mål nr
M 9538-11

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2011-10-28 i mål nr M 2683-11, se bilaga A

KLAGANDE

Svenska UMTS-nät AB
Årstaängsvägen 1 A
117 43 Stockholm

Ombud: Bolagsjuristen B M

MOTPART

Naturvårdsverket
106 48 Stockholm

SAKEN

Uppförande och drift av en mobilbasstation inom Natura 2000-område på fastigheten X i Sölvesborgs kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen fastställer mark- och miljödomstolens domslut.

Dok.Id 1016356

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Svenska UMTS-nät AB har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva mark- och miljödomstolens dom och fastställa länsstyrelsens beslut.

Naturvårdsverket har bestritt ändring.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Svenska UMTS-nät AB har anfört bl.a. följande. Direktivet har implementerats på ett korrekt sätt. Om tillståndsmyndigheten ska använda sig av den metod som blir följden av mark- och miljödomstolens dom blir den inledande bedömningen av en åtgärd mekanisk och ingen hänsyn tas till effekten av åtgärden. Oavsett hur liten effekten blir ”kan” den ju ändå påverka. Det blir därmed omöjligt att utesluta att en åtgärd kan påverka det skyddssyfte som Natura 2000-området har. Bestämmelsen i 7 kap. 28 a § miljöbalken blir därmed innehållslös och snarare förvirrar än upplyser om hur en ansökan ska hanteras. Uttalandet i specialmotiveringen till 7 kap. 28 a § miljöbalken, att det räcker med att det inte ska vara sannolikt att en betydande konsekvens för skyddsintresset ska uppstå, talar för att det sätt som länsstyrelsen hanterat ansökan på är korrekt. Miljööverdomstolen har i mål M 3412-05 (MÖD 2006:43) om placering av en mobiltelemast inom ett Natura 2000-område bl.a. uttalat att det är verksamhetsutövaren som har att visa att den sökta åtgärden inte kan påverka miljön i Natura 2000-området på ett betydande sätt och att tillstånd därför inte krävs. Miljööverdomstolen bedömde i det målet att, med hänsyn till den ringa storlek på området som skulle tas i anspråk för anläggningen och det begränsade tillsynsbehov som förelåg under driftfasen, varken uppförandet eller driften av anläggningen kunde befaras påverka miljön i de nära liggande habitaten eller Natura 2000-området i dess helhet på ett betydande sätt. Miljööverdomstolen fann att något tillstånd därmed inte krävdes enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken. I det nu aktuella fallet är det en mycket liten del av det skyddade området som tas i anspråk. Svenska UMTS-nät AB har samma ambition som den i ovan nämnda mål aktuella teleoperatören att vara varsam i anläggningsfasen. Det föreligger inte heller större behov av besök till anläggningen i driftfasen än i det refererade målet.

Naturvårdsverket har hänfört sig till vad som tidigare anförts i målet med i huvudsak följande tillägg. Mark- och miljödomstolens bedömning i fråga om tillståndsplikt är korrekt. För att en tillståndsprövning ska äga rum krävs inte att det är klarlagt att verksamheten eller åtgärden har en betydande påverkan på området. Det räcker med att det finns en risk för att verksamheten eller åtgärden har en sådan påverkan. Med hänsyn till försiktighetsprincipen anses en sådan risk föreligga när det på grundval av objektiva kriterier inte kan uteslutas att verksamheten eller åtgärden har en betydande påverkan på området. Även om miljökonsekvensbeskrivningen och övrigt underlag som tagits fram av en verksamhetsutövare indikerar att det finns förutsättningar för att meddela tillstånd enligt 7 kap. 28 b § miljöbalken, innebär det inte att den behöriga myndigheten därmed kan avstå från att genomföra tillståndsprövningen enligt 28 a § i samma kapitel. Prövningen är dessutom nödvändig för att kunna förena tillståndet med de villkor som behövs för verksamheten. Direkt påverkan på utpekade naturtyper var inte aktuell i det ärende som sökanden refererar till i sitt överklagande. Enligt EU-kommissionens vägledning ska bevarandemålet för det enskilda Natura 2000-området beaktas vid bedömningen av om en tillståndsprövning ska ske. Bevarandemålet för Västra Torsö anger att arealen av den utpekade naturtypen trädklädda sanddyner ska vara minst 33,5 ha, vilket innebär att arealen inte får minska från nuvarande nivå. Bedömningen av bevarandestatusen för naturtypen trädklädda sanddyner på nationell nivå är att både förekomstareal och kvalitet är otillräcklig, vilket bör vägs in vid bedömningen av verksamhetens påverkansgrad.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Såsom Naturvårdsverket anført, och i enlighet med den svenska lagtexten, blir en tillståndsprövning enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken aktuell när en åtgärd på ett betydande sätt kan komma att påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det räcker sålunda med att det finns en risk för betydande påverkan.

I föreliggande fall, till skillnad från det fall som förelåg i Miljööverdomstolens mål nr M 3412-05 (MÖD 2006:43) riskerar ingreppet i Natura 2000-området att direkt skada den skyddsvärda naturtypen, nämligen trädklädda sanddyner. Grävning och schaktning

i sådan mark kan också medföra konsekvenser för ett avsevärt större område än den mark som avses tas i anspråk. Mark- och miljööverdomstolen finner därför, även om det område som direkt påverkas av den planerade anläggningen kan synas ringa till sin storlek, att en prövning enligt 7 kap. 28 b § miljöbalken bör ske. Möjlighet ges därmed också för länsstyrelsen att, om erforderligt tillstånd lämnas, föreskriva villkor för arbetenas utförande och den framtida driften av anläggningen. Mark- och miljödomstolens domslut ska sålunda fastställas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Henrik Löv och Peder Munck, referent, samt tekniska rådet Mikael Schultz och t.f. hovrättsassessorn Hanna Granberger. Domen är enhällig.

Föredragande har varit Gunilla Stener

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2011-10-28
meddelad i
Växjö

Mål nr M 2683-11

KLAGANDE

Naturvårdsverket
106 48 Stockholm

MOTPART

1. Länsstyrelsen i Blekinge län
371 86 Karlskrona

2. Svenska UMTS-nät AB

Ombud: B M

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Blekinge läns beslut 2011-06-09 i ärende nr 521-403-11, se bilaga 1

SAKEN

Uppförande och drift av mobilbasstation inom Natura 2000-område på fastigheten X, Sölvesborgs kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen upphäver det överklagade beslutet och återförvisar ärendet till länsstyrelsen i Blekinge län för fortsatt handläggning.

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Blekinge län har i beslut av den 9 juni 2011 avskrivit ett ärende avseende tillstånd enligt 7 kap 28 a § miljöbalken för uppförande och drift av mobilbasstation på fastigheten X i Sölvesborgs kommun. Detta avskrivningsbeslut har nu överklagats till mark- och miljödomstolen av Naturvårdsverket.

YRKANDEN M.M.

Naturvårdsverket har yrkat att mark- och miljödomstolen upphäver länsstyrelsens beslut om avskrivning och återförvisar ärendet till länsstyrelsen för fortsatt handläggning.

Svenska UMTS-Nät AB, fortsättningsvis UMTS, har motsatt sig bifall till Naturvårdsverkets yrkande.

Länsstyrelsen i Blekinge län, fortsättningsvis Länsstyrelsen, har motsatt sig bifall till Naturvårdsverkets yrkande.

Naturvårdsverket har till stöd för sin talan i huvudsak anfört följande. Uppförande och drift av en mobilbasstation på den i målet aktuella platsen påverkar på ett betydande sätt miljön, varför åtgärden är tillståndspliktig enligt 7 kap 28 a § miljöbalken. Enligt bevarandeplanen för Västra Torsö utgör bland annat bebyggelse, anläggningar och annan exploatering hot mot naturtypen. Naturvårdsverket anser att det utifrån befintligt underlagsmaterial i ärendet inte kan uteslutas att åtgärden inte påverkar miljön i Natura 2000-området på ett betydande sätt. I sådana situationer ska den behöriga myndigheten genomföra en tillståndsprövning.

UMTS har till stöd för sin talan i huvudsak anfört följande. Bevarandeplanen för området anges inte någon skyddsvärd art. Det förefaller vara naturtypen som sådan, som är det skyddsvärda. En uppräkningslista av olika hot som bedöms kunna påverka skyddsändamålet negativt finns i bevarandeplanen. Uppräkningen innehåller ingen värdering av de olika hot som anges. Flera av de uppräknade hoten är sådana som inte kan bli föremål för tillståndsprövning. Det utrymme UMTS behöver ta i anspråk är litet i förhållande till hela området och dess placering i utkanten av området

invid vägen är, ur områdets synpunkt, den bästa. I bevarandeplanen finns bevarandemål angivna. Att ianspråkta aktuellt område för mastbygge, därefter bibehållande av masten, innebär inte att bevarandemålen inte uppnås. Det kan till och med vara så att målet om blottad sand lättare upprätthålls under en tid efter mastbyggnationen.

Verksamheten medför inte en betydande påverkan och därmed är inte någon tillståndsprövning enligt 7 kap 28 a § miljöbalken aktuell.

Länsstyrelsen har till stöd för sin inställning i huvudsak anfört följande. De åtgärder som UMTS avser att vidta kommer att innebära en viss påverkan på den naturtyp som Natura 2000-området omfattar. För att tillstånd ska krävas enligt 7 kap 28 a § miljöbalken krävs dock att åtgärden innebär betydande påverkan på området i sin helhet. I det nu aktuella fallet kommer cirka 100 kvadratmeter i utkanten av ett 33,5 hektar stort område att påverkas. Detta kan inte anses utgöra en betydande påverkan på området i sin helhet.

DOMSKÄL

Skyddet för Natura 2000-området grundar sig på direktiv 92/43/EEG. Artikel 6.3 i detta direktiv har följande lydelse: *“Any plan or project not directly connected with or necessary to the management of the site but likely to have significant effect thereon, either individually or in combination with other plans or projects, shall be subject to appropriate assessment of its implications for the site in view of the site’s conservation objectives. In the light of the conclusions of the assessment of the implications for the site and subject to the provisions of paragraph 4, the competent national authorities shall agree to the plan or project only after having ascertained that it will not adversely affect the integrity of the site concerned and, if appropriate, after having obtained the opinion of the general public.”*

EU-kommissionen har i september 1999 givit ut läsanvisningar till den aktuella artikeln (Interpretations Guide to Article 6 of the Habitats Directive -92/43/EEC).

Uttrycket "likely to have significant effect" torde närmast kunna översättas "på ett sätt som kan ha betydelse". Detta ska jämföras med ordalydelsen i 7:28a § miljöbalken där uttrycket "på ett betydande sätt" används. Mark- och miljödomstolen, som finner att detta uttryck inte på ett korrekt sätt återspeglar artikel 6, gör därför en fördragskonform tolkning.

De i målet aktuella åtgärderna i form av grävning, schaktning, ny väg, nybyggnad eller uppsättande av anläggning utanför tomt är sådana åtgärder som normalt medför miljöpåverkan. Enligt mark- och miljödomstolen kan det därför inte med säkerhet uteslutas att de i målet aktuella åtgärderna kan medföra påverkan på ett sätt som kan ha betydelse för den livsmiljö eller de arter som området avser att skydda. Den omständigheten att endast en mindre del av Natura 2000-området berörs av åtgärderna ändrar inte denna bedömning. De i målet aktuella åtgärderna är därför tillståndpliktiga enligt 7 kap 28 a § miljöbalken. På denna grund ska länsstyrelsens beslut om avskrivning upphävas och ärendet återförvisas till länsstyrelsen för fortsatt handläggning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 18 november 2011.

Jonny Boo

Bertil Varenius

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Jonny Boo, ordförande, och tekniska rådet Bertil Varenius. Föredragande har varit beredningsjuristen Lars Svensson.